

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

*Пилипенко К.А. – к.е.н., доцент кафедри організації обліку та аудиту
Полтавської ДАА*

Розвиток інвестиційної діяльності в сільському господарстві є одним із найважливіших індикаторів добробуту національної економіки, який визначає зміну сукупного попиту та у перспективі - обсягу виробленого продукту та рівня зайнятості. Будучи найважливішим фактором стабілізації в сільському господарстві та макроекономічної рівноваги, інвестиційна діяльність, у свою чергу, є складним процесом, що залежить від комплексу різних чинників. Особливості сучасного етапу розвитку сільського господарства зумовлюють істотну специфіку інвестиційної діяльності.

Сучасне економічне зростання в сільському господарстві активізувало фактори, що стимулюють інвестиції. При цьому реалізація загальних закономірностей інвестиційної діяльності значно модифікувалася. Тому важливим етапом дослідження є аналіз основних факторів та пріоритетів, які впливають на інвестиційну діяльність у сільському господарстві й загальних умов інвестиційної діяльності, що характеризують її стан і перспективи розвитку.

Інвестиційний процес - це складна економічна категорія, яка характеризує соціально-економічний стан держави та дозволяє моделювати її майбутнє [1]. Найбільше значення для забезпечення інвестиційної привабливості має виконання державою як суб'єкта управління багатьох об'єктивно необхідних і належних тільки їй функцій. Особливо це важливо в умовах ринкової системи господарювання. Реалізація функцій державного управління в аграрній сфері має ряд суттєвих недоліків, що впливають на привабливість об'єктів інвестування й відповідно на економіку галузі. До них можна віднести: відсутність моделі поетапного реформування аграрної сфери економіки; порушення міжгалузевих відносин, паритетності еквівалентного обміну між сільським господарством і промисловістю; формування ринку товарів і послуг без урахування їх соціально-економічного значення; недооцінка сутності та значення аграрного сектора в економіці України [2]. Здійснення цих функцій реалізується значною мірою через інвестиції, з використанням як внутрішніх, так і зовнішніх джерел фінансування.

Головна мета інвестиційного процесу – це вкладення капіталу в найбільш привабливі об'єкти з метою одержання максимального прибутку чи досягнення соціального ефекту. В межах українського законодавства суб'єкти інвестиційного процесу реалізують рівні права щодо здійснення інвестиційної діяльності. Інвестори можуть виконувати функції будь-якого учасника інвестиційної діяльності, тому що є економічно самостійними суб'єктами: вкладниками, покупцями чи кредиторами. Вони можуть вкладати свій капітал, проектувати, здійснювати будівництво, виробляти товар, купувати цінні папери з огляду на принцип ефективності.

Виходячи із сучасного стану системи орієнтирів інвестиційного процесу в Україні, в роботі обґрунтовуються такі пріоритети інвестиційної політики держави в сільському господарстві: заохочення приватних капіталовкладень у виробничу сферу сільського господарства та скорочення частки державних; стимулювання інвестицій, спрямованих на створення ресурсозберігаючих технологій; сприяння переміщенню капіталу в наукомісткі галузі; залучення іноземних інвестицій.

На ефективність інвестиційної діяльності й особливо, на формування та використання інвестиційних ресурсів впливають умови ведення бізнесу, законодавче регулювання інвестиційних процесів, стан економіки та ринку, можливості й пріоритети інвесторів, привабливість потенційних об'єктів інвестування та інші чинники. Сукупність цих умов створює інвестиційний клімат у державі, регіоні чи галузі. Інвестиційна привабливість трактується нами як економічна категорія, сутність якої полягає у багатофакторному розвитку інвестування у всіх його проявах, тобто, це інтегральна сукупність критеріїв дієвості умов і факторів, що забезпечують інтерес інвесторів до вкладення капіталу з метою його примноження або отримання соціального ефекту. На основі принципів, аналізу й узагальнення показників економічної ефективності, методик їх розрахунку визначена система оцінки ефективності інвестицій [3].

У ринкових умовах держава повинна істотно впливати на економіку, виконуючи свою регулюючу функцію: протидіяти монополізму на ринку, насамперед переробних, постачальницьких, торгових галузей. Необхідно розробити єдині економічні правила гри на ринку для всіх сфер агропромислового комплексу, що відповідає принципу пропорційного розподілу економічних результатів у

системі: виробництво - збереження - закупівля - переробка - реалізація, поставивши всіх у рівні умови на засадах інтеграції.

У нинішній економічній ситуації в країні одним з основних джерел інвестування виробництв є власні доходи підприємства, що підвищує його самостійність у питаннях виробничо-фінансової діяльності і дозволяє раціональніше використовувати власні засоби. Слід ефективно використовувати всі джерела інвестування. Для одержання іноземних інвестицій в основну галузь АПВ - сільське господарство, необхідна реальна державна програма, в якій має передбачатися інвестування нових технологій виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, в селекцію і племінне тваринництво. Продовольчі програми формують інвестиційну привабливість галузей.

Вітчизняний та закордонний досвід переконує, що в умовах ринку зростає значення чинників саморегулювання економіки господарюючих суб'єктів, але при цьому зберігається необхідність цілеспрямованого впливу держави на економічний розвиток галузей АПК і регіонів. Державний аграрний протекціонізм передбачає підтримку й захист вітчизняного товаровиробника способами і методами державного регулювання.

Сільське господарство являє собою галузь виробництва, яка у багатьох країнах традиційно є низькоприбутковою і, поряд з тим такою, яка повинна розвиватись навіть при досить негативних умовах інвестиційного середовища. Адже це не просто галузь матеріального виробництва. Це сфера економіки, що забезпечує продовольчу безпеку держави, використання та охорону земель й інших природних ресурсів країни, надає можливість існувати традиційному способу життя населення сільської місцевості. Тому, на наш погляд, навіть за негативних ознак інвестиційного клімату в сільському господарстві України, галузь повинна функціонувати й розвиватись.

Список використаних джерел:

1. Гуткевич С. А. Инвестиционная привлекательность аграрного сектора экономики /С. А. Гуткевич. - К. : Изд-во Европ. ун-та, 2003. - 251 с.
2. Агропромисловий комплекс України: стан, тенденції та перспектива розвитку. Інформаційно-аналітичний збірник / За ред. П. Т. Саблука та ін. – К. : ІАЕ УААН, 2003. – Вип. 6. – 764 с.
3. Гойко А. Ф. Методи оцінки інвестицій та пріоритетні напрямки їх реалізації / А. Ф. Гойко. - К. : ВІРА-Р, 1999.-320с.